ΒΙΒΛΙΟΤΕΚΑ ΙΜΠΕΡΑΤΟΡΣΚΑΓΟ
28.СЕН. 1901
НОВОРОССІЙСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΚΑ'. ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1901 ΑΡΙΘ. 37

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 8
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ . . . 25

Ἡ Συνδρομὴ προκαταβάλλεται

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1 Ἰανουαρίου
ἀποστελλόμεναι πρὸς τὸν Πρόεδρον ἢ τὸν Ταμίαν.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Γρεβενῶν **ΔΩΡΟΘΕΟΣ** (πρόεδρος)
† Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ὁ Ἀρχιγρ. τῆς Ἱ. Συνόδου ΦΩΤΙΟΣ
† Ὁ Μέγας Ἀρχιδιάκονος ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ (ταμίας
ΧΡ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ (γραμματεύς)

Ἀρχισυντάκτης Ἱεροδ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΙΠΕΡΑΣ**

Ἕνεκα τῆς χθὲς ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἡ «Ἐκκλησ. Ἀλήθεια» ἐκδίδοται σήμερον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δήλωσις— Ἡ ἐπέτειος ὀνοματικὴ ἑορτὴ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ'. — Ἐκκλησία καὶ Σχολεῖον — Στατιστικαὶ σημειώσεις Βιβλιολογία — Ἰωάννης Τρόητσκη (Νεκρολογία)— Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐν τῇ τελευταίᾳ κοινῇ συνεδρίᾳ τῶν Δύο Σωμάτων ἀπεφασίσθη ἡ ἵδρυσις ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Ἐκκλησιαστικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου ἐπὶ σκοπῷ τῆς συγκεντρώσεως ἐν αὐτῷ τῶν τῇδε κἀκεῖσε σποραδικῶς κειμένων ἱερῶν κειμηλίων (ἀρχαίων ἱερῶν σκευῶν, εἰκόνων, χειρογράφων, καὶ τ. τ.) καὶ τῆς περισώσεως αὐτῶν ἀπὸ πάσης ἐνδεχομένης φθορᾶς ἢ ἀπωλείας. Πρὸς τοῦτο ἀπολύεται προσεχῶς Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος πρὸς πάντας τοὺς Σ. Μητροπολίτας καὶ Θ. Ἐπισκόπους καὶ πρὸς τὰς ἱερὰς Μονὰς τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου, διακελευομένη τὰ δέοντα γενέσθαι, ὅπως παύσῃ τοῦ λοιποῦ πᾶσα τυχὸν βέβηλος ἱεροσυλία καὶ οἱαδήποτε ἀντιχριστιανικὴ καὶ ἀντεθνικὴ ἀπεμπόλησις τῶν ἱερωτάτων ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων πρὸς κορεσμὸν χαμερπῶν ἀτομικῶν συμφερόντων ἐπὶ ἀνυπολογίστῳ βλάβῃ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς ὁλομελείας. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐνετάλημεν νὰ δηλώσωμεν προκαταβολικῶς διὰ τοῦ ἡμετέρου φύλλου, ὅτι πᾶσα τυχὸν ἱεροσυλία ἢ ἀπεμπόλησις, καταπατοῦσα ἄντικρυς τὴν περὶ τῶν ἱερῶν κειμηλίων μέριμναν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τιμωρηθήσεται αὐστηρότατα, εἴτε ἐκ μέρους κληρικοῦ εἴτε ἐκ μέρους λαϊκοῦ προερχομένη, ἐφαρμοζομένων ἐν σχέσει μὲν πρὸς τοὺς κληρικοὺς τῶν ποινῶν τῆς καθαιρέσεως, ἐν σχέσει δὲ πρὸς τοὺς λαϊκοὺς τῶν τοῦ ἀφορισμοῦ, ἵνα μὴ ἐπαναληφθῶσι τοῦ λοιποῦ αἱ ἀκατονόμαστοι ἱεροσυλίαι καὶ ἀπεμπολήσεις τῶν ἱερωτάτων.

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΟΝΟΜΑΤΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

ΤΗΣ Α. Θ. Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΙΩΑΚΕΙΜ τοῦ Γ'.

Ἂν τὸ ὀρθοδοξον πλήρωμα πάσης πάντοτε δράττεται εὐκαιρίας πρὸς ἐκδήλωσιν τῶν φιλοστόργων αἰσθημάτων καὶ τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀφοσιώσεως αὐτοῦ πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ λαοφιλεστάτου πρωθιεράρχου αὐτοῦ, πρὸς ὃν μετὰ στερρᾶς πεποιθήσεως ἀεὶ ἀτενίζει καὶ μετ' ἐνδομύχου χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἀπεκδέχεται παρ' αὐτοῦ τὴν ἀνόρθωσιν τῶν μὴ καλῶς παρ' ἡμῖν κειμένων, ἂν εὐρροσύνως ἑκάστοτε ἐνωτιζόμενον τὰς πράξεις καὶ τὰ ἔργα τῆς μεγαλόρρονος καὶ κοινωφελεστάτης δράσεως αὐτοῦ, ἅτινα κατὰ τὸ βραχύτατον ἀπὸ τῆς δευτέρας ταύτης Πατριαρχείας χρονικὸν διάστημα αὐτοῦ ἐπεγένοντο, σπεύδει ὁμοθύμως νὰ καθυποβάλῃ τὰ σέβη αὐτοῦ, ἦτο λίαν φυσικὸν καὶ διὰ πλείονος προθυμίας νὰ δράζηται τῆς εὐκαιρίας τῆς ἐπετείου ὀνοματικῆς ἑορτῆς τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ', πρὸς ἐκδήλωσιν τῶν αὐτῶν συναισθημάτων.

Σύμπαν ὅθεν τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα φαιδρὸν ἐπανηγύρισε τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ τὴν ἐπέτειον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἑορτήν, ἐκφαντορικώτατα ἐκδηλῶσαν τὸν βαθὺν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀμείωτον ἀγάπην, δι' ἧς περιβάλλει Αὐτὴν καὶ ἀριδήλως ἐπιδεικνύμενον Αὐτῇ υἱικῆς στοργῆς καὶ ἀφοσιώσεως αἰσθήματα.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ὀνοματικῇ Αὐτῆς ἑορτῇ ἐχοροστάτησε κατά τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ, συγχοροστατησάντων αὐτῇ τῶν ἁγίων συνοδικῶν Ἀδριανουπόλεως Κυρίλλου, Ἀμασείας Ἀνθίμου, Ἰωαννίνων Γρηγορίου, Προύσης Ναθαναὴλ, Μηθύμνης Στεφάνου, Βάρνης Πολυκάρπου, Χίου Κωνσταντίνου, Κορυτσᾶς Γερβασίου, Γρεβενῶν Δωροθέου, Λιτίτσης Νικηφόρου, πλὴν τοῦ Σ. Λέρου καὶ Καλύμνου Ἰωάννου παραστάντος ἀλλὰ μὴ συγχοροστατήσαντος διὰ λόγους ὑγείας, καὶ τῶν παρεπιδημούντων μητροπολιτῶν Ἀγκύρας Νικολάου, Ξάνθης Ἰωακείμ, Στρωμνίτσης Σωφρονίου καὶ Κασσανδρείας Λεοντίου. Τὴν θείαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος Χρυσόστομος μετὰ τοῦ Δευτερεύοντος Παρθενίου. Ἐν τῷ ναῷ παρέστησαν οἱ ἀξιότιμοι σύμβουλοι κκ. Ζήσης Θ. Ζήση, Ἀλέξ. Γάγκος, Ἀντώνιος Σούρλας, Ἰωάννης Κ. Χατζόπουλος, Σόλων Γ. Καζανόβας, Ἐμμανουὴλ Ροκτιβὰν καὶ Ἱπποκράτης Ζαγανιάρης καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἔγκριτοι ὁμογενεῖς.

Τῆς λειτουργίας περατωθείσης ἡ Α. Θ. Παναγιότης διένειμε τῷ πολυπληθεστάτῳ ἐκκλησιάσματι τὸ ἱερὸν ἀντίδωρον. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν δὲ τῆς Ἐκκλησίας ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξῆλθε τοῦ ναοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων ἀρχιερέων καὶ τῶν συμβούλων. Κατὰ τὴν ἄνοδον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος διὰ τῆς κλίμακος τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας, οἱ μαθηταὶ τῆς Π. Ἀστικῆς Σχολῆς Μαρασλῆ παρατεταγμένοι ἑκατέρωθεν ἔψαλαν ἐμμελῶς ᾄσμα πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα. Ἐν τῷ Μ. Συνοδικῷ πρὸς τοῖς ἁγίοις συνοδικοῖς καὶ τοῖς παρεπιδημοῦσι μητροπολίταις καὶ συμβούλοις εἶχον προσέλθει καὶ οἱ ἐν διαθεσιμότητι μητροπολῖται πρώην Δρυϊνουπόλεως, Ἱρσεκίου, Μογλενῶν, Δισκάτης καὶ Μεσημβρίας, οἱ Μητροπολῖται Ἀμίδης καὶ Χαλεπίου, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἁγίων Τόπων, ἤτοι ὁ σεβασμιώτατος ἅγιος Νεαπόλεως Ἀρσένιος, σὺν τῷ βοηθῷ αὐτοῦ ἀρχιμ. Καλλίστῳ, ὁ τοῦ ἁγίου Ὄρους Γεράσιμος Λαυριώτης, ὁ τοῦ Σινᾶ ὄρους ἀρχιμ. Γαβριὴλ καὶ πάμπολλοι ἄλλοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοί. Τότε ὁ πρῶτος τῇ τάξει τῶν ἁγίων συνοδικῶν μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως Κύριλλος προσεφώνησε τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐξ ὀνόματος τῶν Δύο Σωμάτων διὰ τῶν ἑξῆς:

Κατὰ τὴν χαρμόσυνον ταύτην ἡμέραν, καθ' ἣν κλῆρος καὶ λαὸς πανηγυρικῶς ἑορτάζουσι τὴν πρώτην ἐπέτειον ὀνοματικὴν ἑορτὴν τῆς δευτέρας Σου Πατριαρχείας διερμηνεῦς κατὰ καθῆκον τῆς ἱεραρχίας γινόμενος εὔχομαι ὅπως μέχρι θανάτου χαρίζηταί σοι ὁ Ὕψιστος ὑγείαν καὶ κραταίωσιν ἐπὶ τοῦ Θρόνου πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς ταῦτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς περίπου:

Εἰ καὶ ὑπερβάλλοντα κρίνω τὰ ὑμέτερα φιλάδελφα αἰσθήματα καὶ τὰ τῶν ἀξιοτίμων συμβούλων παραβάλλων αὐτὰ πρὸς τὴν ἐμὴν ταπεινότητα καὶ ἀνεπάρκειαν, οὐχ ἧττον εὐχαριστῶ ὑμῖν τε τοῖς περισπουδάστοις ἀδελφοῖς καὶ τοῖς ἀξιοτίμοις συμβούλοις. Εἴθε ὁ παντάγαθος Θεὸς νὰ παρέχῃ ἡμῖν ὑγείαν καὶ φωτίζῃ ἡμᾶς ὅπως ὑπὸ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τοῦ φιλοφιλάου ἡμῶν Ἄνακτος καθοδηγῶμεν τὸ ἐμπεπιστευμένον ἡμῖν ποίμνιον συντελοῦντες εἰς ὅ,τι καὶ ἐκλήθημεν.

Ἐφεξῆς προσῆλθον πάντες οἱ πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ καὶ ἐξ ὀνόματος αὐτῶν ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος Χρυσόστομος προσεφώνησε τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ὡς ἑξῆς:

Νῦν ὅτε ἐτέθη ὁ λύχνος ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην καὶ ὁ λίθος ὁ ἀκρογωνιαῖος ἐπὶ κεφαλὴν γωνίας, οἱ πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι, ἐξ ὀνόματος τῶν ὁποίων προσέρχομαί ἵνα προσφωνήσω τῇ ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι, μίαν καὶ μόνην ἔχουσι τὰ ὑποβάλλωσιν εὐχὴν κατὰ τὴν εὔσημον ταύτην ὥραν, ὅπως ὁ Ὕψιστος διατηρῇ Αὐτὴν ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύουσαν, ὀρθοτομοῦσαν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας καὶ πηδαλιουχοῦσαν τὸ σκάφος τὸ φέρον τὰ ὕψιστα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους συμφέροντα.

Εἰς ταῦτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπαντῶσα εἶπεν ὅτι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε πολιτείας τῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων μένει κατευχαριστημένος, διότι πάντες μετ' εἰλικρινείας πολλῆς ἐργάζονται καὶ διὰ τοῦτο πάντα τὰ λεχθέντα ὑπὸ τῆς Πανοσιολογιότητός του ἂν καὶ ὑπερβολικὰ εὐχρίστως ἀποδέχεται εὐχόμενος ὅπως μετὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας καὶ ἀφοσιώσεως ἐξακολουθήσωσι πάντες ἐργαζόμενοι καὶ εἰς τοὐπιόν.

Πρὸς τούτοις ὁ ἐκ τῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων διευθυντὴς τοῦ Α'. Πατριαρχικοῦ Γραφείου κ. Ι. Δ. Ταντσίδης προσελθὼν τῇ Α. Θ. Π. καὶ ζητήσας τὴν ἄδειαν αὐτῆς ἀπήγγειλεν Ὠδήν, ἧς ἡ κεντρικὴ ἔννοια ἦτο ὑπαινιγμὸς περὶ τῶν κατὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἀνωτέρου κλήρου αὐτῆς ἀνυποστάτων ἐπὶ ἀθρανείᾳ μομφῶν, ἐκφερομένων δημοσίᾳ ὑπό τε ἐπισήμων προσώπων ἑτεροδόξων καὶ ὑπὸ ξένων δημοσιολόγων, καὶ ὧν τὴν δι' ἔργων διάψευσιν ἀναμένει ἡ κοινὴ πεποίθησις ἀπὸ τοῦ πανδήμῳ φωνῇ ἐκλεχθέντος Πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ἱεραρχίας.

Πλήρης δ' ἐλπίδων περὶ τούτου ὁ ποιητής, προσφωνεῖ τὸ «χαῖρε» τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐν ἑπῳδῇ ἑκάστης

ατροφῆς καὶ καταλήγει εἰς δέησιν πρὸς Θεὸν ὅπως στηρίζῃ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐνισχύῃ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῆς καὶ παρέχῃ αὐτῷ πάντοτε συνεργάτας φερεπόνους καὶ ζηλωτάς.

Μετέπειτα προσῆλθον καὶ διὰ τῶν διευθυντῶν προσεφώνησαν τὴν Α. Θ. Π. οἱ καθηγητικοὶ σύλλογοι διαφόρων Σχολῶν ἤτοι τῆς Θεολογικῆς, τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, τῆς Ἐμπορικῆς, πρὸς δὲ τὰ προεδρεῖα διαφόρων ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Σωματείων, οἱ προϊστάμενοι καὶ ἱερεῖς τῶν ἐνοριῶν, αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν ναῶν, αἱ Ἐφορεῖαι καὶ πάμπολλοι ἄλλοι.

Καθ' ἅπασαν τὴν ἡμέραν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξηκολούθησε δεχομένη τὰς ἐπισκέψεις διαφόρων ἐγκρίτων ὁμογενῶν λογάδων, τραπεζιτῶν, ἐπιστημόνων ἐμπόρων καὶ πλείστων ἄλλων διακεκριμμένων προσώπων, ὧν ἐλλείψει χώρου ἀδυνατοῦμεν νὰ παραθέσωμεν καθ' ἕκαστον τὰ ὀνόματα.

Τῇ Α. Θ. Π. τῷ ἑορτάζοντι πρωθιεράρχῃ συνεχάρησαν τηλεγραφικῶς αἱ ΑΑ. ΘΘ. ΠΠ. οἱ Πατριάρχαι πρώην Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος ὁ Η'. Ἄνθιμος ὁ Ζ'. καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Ε' αἱ ΑΑ. ΜΜ. οἱ πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας Φώτιος, Ἱεροσολύμων Δαμιανός, ὁ πρώην Ἀντιοχείας Σπυρίδων, καὶ ὁ πρώην Ἱεροσολύμων Νικόδημος, ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἀθηνῶν Προκόπιος, οἱ ὑπὸ τὸν Οἰκουμεν. Θρόνον μητροπολῖται, ἡ Κοινότης τοῦ ἁγ. Ὄρους καὶ πλεῖστοι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἔγκριτοι ὁμογενεῖς βαθμοῦχοι καὶ λογάδες.

Πρὸς τούτοις ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. ἡ Α. Ε. ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος Ν. Μαυροκορδάτος, τηλεγραφικῶς δὲ καὶ δι' ἰδίων ἀπεσταλμένων συνεχάρησαν ἡ Α. Ε. ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ρωσίας Ζηνόβιεφ, αἱ ΑΑ. ΕΕ. οἱ ὑπουργοὶ αἱ ΑΑ. ΜΜ. οἱ Πατριάρχαι τῶν ἀνατολικῶν ἀρμενίων καὶ τῶν καθολικῶν δι' ἰδίων ἐπισκόπων αὐτῶν, οἱ ἐπιτετραμμένοι Σερβίας καὶ Μαυροβουνίου καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἐκ τῶν διπλωματικοῦ σώματος, πρὸς δὲ ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Χαλκηδόνος Γερμανός, ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Δέρκων τηλεγραφικῶς ἐκ τῆς ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν περιοδείας αὐτοῦ, ἡ Α. Ε. ὁ ἄρχων Μ. Λογοθέτης Σταυράκης βέης Ἀριστάρχης καὶ ἀπειράριθμοι ἄλλοι, ὧν τὰ ὀνόματα ἐλλείψει χώρου παραλείπομεν.

Τῇ ἑσπέρᾳ ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρέθηκε δεῖπνον εἰς ὃ παρεκλήθησαν οἱ συνοδικοὶ ἀρχιερεῖς, ὁ μητροπολίτης Σάρδεων Μιχαὴλ, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἁγ. Τόπων καὶ ὁ πρώην σχολάρχης τῆς Θεολογ. Σχολῆς ἀρχιμ. Γερμανὸς Γρηγοριάς.

Τοῖς ἑορτάζουσιν ὡσαύτως σεβασμιωτάτοις μητροπολίταις Ἐφέσου, Ρόδου, Μελενίκου καὶ Κώου ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ καὶ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Ἀφορμὴν λαβόντες ἐκ τῆς προσφάτου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν σχολικῶν ἐνάρξεων Πατριαρχικῆς Ἐγκυκλίου, ἣν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ σεπτὸς ἡμῶν Πρωθιεράρχης ἐν τῇ ἰδιότητι Αὐτοῦ ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Κων]πόλεως ἐν μερίμνῃ ὄντως πατρικῇ ἀξιεπαίνῳ καὶ ἀξιοζήλῳ ἀπέλυσεν ἐπὶ σκοπῷ ὅπως ἐπ''Εκκλησίας ἀναγνωσθῇ ἐν ἅπασι τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τῆς ἀρχιεπισκοπῆς, ἐπίκαιρον ἐθεωρήσαμεν νὰ διατυπώσωμεν τὰς ἐπομένας περὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Σχολείου παρ' ἡμῖν σκέψεις, ἐξ ἐπόψεως ἰδίᾳ τοῦ μορφωτικοῦ αὐτῶν σκοποῦ, νῦν μάλιστα ὅτε ἡ προσοχὴ πάντων, ὡς ἐκ τῆς ἐποχῆς, ἐντονώτερον συγκεντροῦται περὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα. Τὴν ἀτέλειαν τῶν σκέψεων τούτων ἀφίεμεν νὰ συμπληρώσῃ ἡ πρὸς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν καὶ τὰς μελλούσας ἐν γένει γενεὰς ἀγάπη τῶν ἐκασταχοῦ Ποιμένων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας, εἰς οὓς οἱ σημερινοὶ ὅροι τοῦ ἡμετέρου ἐκκλησιαστικο-κοινωνικοῦ βίου παρέχουσι δικαιώματα ἀμέσου ἐποπτείας ἐπὶ τῶν Σχολείων καὶ τῆς μορφωτικῆς αὐτῶν ἀποστολῆς.

Εἶνε γνωστόν, ὅτι τὸ Σχολεῖον καθόλου παρίσταται ὡς ὁ ἕτερος μετὰ τὸν οἶκον κύριος παράγων, ἐν ᾧ ἀνέκαθεν παρεσκευάζοντο αἱ μέλλουσαι γενεαί, καὶ ἀφ' ὧν πάντοτε ἐξέρχεται κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτὴ αὕτη ἡ κοινωνία. Ἐν τῷ Σχολείῳ ἀποκτῶμεν δι' ὅλον τὸν βίον ἡμῶν χρησίμους γνώσεις, ἃς καὶ ἀποκομιζόμεθα ἐξ αὐτοῦ ὡς τινα ἐφόδια καὶ ὅπλα δι' ἅπασαν τὴν περαιτέρω ἡμῶν πορείαν. Ἐν τῷ Σχολείῳ ἐφεξῆς κατὰ τὰς εὐαισθητοτέρας τοῦ βίου ἡμῶν ἡλικίας —τὴν παιδικὴν καὶ νεανικὴν ἐναποτυποῦμεν ἐπὶ τῶν εὐπλάστων εἰσέτι, ὡς ἁπαλὸς κηρός, ψυχῶν διάφορα γενικωτέρου χαρακτῆρος συναισθήματα, ἅτινα καὶ μετ' ἰδιαιτέρας τινὸς ἰσχύος ἐγχαράσσονται ἐν ἡμῖν, μένοντα διαρκῆ καὶ ἀνεξίτηλα. Καὶ ἐν τῷ Σχολείῳ, τέλος, καὶ δὴ τῷ τῆς μέσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως λαμβάνει τὴν πρώτην καὶ ἰσχυροτέραν διαρρύθμισιν αὐτῆς ἡ βούλησις καὶ ἐν αὐτῷ διενεργεῖται ἡ βαθμιαία πῆξις τοῦ ἤθους καὶ ἡ τοῦ χαρακτῆρος μόρφωσις.

Εὐνόητον λοιπὸν ἐντεῦθεν, ὅτι ἦτο φυσικῶς ἀδύνατον διὰ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ Ἐκκλησίαν, ὡς ἐκ τοῦ καθολικοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, νὰ μὴ στρέψωσιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν προ-

σοχὴν καὶ ἐπὶ τοσοῦτον σπουδαίου κοινωνικοῦ παράγοντος, οἷος παρίσταται τὸ Σχολεῖον, οὕτως ἀκριβῶς, ὅπως ἦν δυνατὸν εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν νὰ μὴ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας διαρρυθμιστικὰς ἀρχὰς εἰς τὸν οἶκον.

Ὅθεν καὶ βλέπομεν τῷ ὄντι, πῶς ἐνωρὶς ἤδη μεγάλοι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες καὶ Διδάσκαλοι, οἷοι Πολύκαρπος ὁ Σμύρνης, μαθητὴς τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ διδάσκαλος τοῦ ἁγ. Εἰρηναίου, Ἰουστῖνος ὁ φιλόσοφος καὶ μάρτυς, Πάνταινος ὁ ἱδρυτὴς τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἱστορικωτάτης Κατηχητικῆς Σχολῆς, Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεύς, ὁ ἀδαμάντινος Ὠριγένης, Βασίλειος ὁ Μέγας, ὁ συγγραφεὺς τοῦ πρὸς τοὺς νέους ἀθανάτου παραινετικοῦ λόγου, ἵνα εἰς τούτους μόνους περιορισθῶμεν, ἰδιαιτέραν ὅλως ἐπεδείξαντο μέριμναν περὶ τῆς τῶν παίδων ἀγωγῆς, ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεως. Οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ ἰδιαίτερος κανὼν τῆς Ζ΄ Οἰκουμ. Συνόδου (ὁ 10ος), ὡς καθῆκον ἀπαραίτητον τῶν κληρικῶν καθόλου θεωρεῖ καὶ τὸ διδάσκειν τοὺς παῖδας καὶ οἰκέτας τὰς θείας Γραφάς, οὕτωσὶ ἐπὶ λέξει διακελευόμενος: **«. . . . μᾶλλον μὲν οὖν ἴτω (ὁ κληρικὸς) πρὸς διδασκαλίαν τῶν παίδων καὶ τῶν οἰκετῶν, ἐπαναγινώσκων αὐτοῖς τὰς θείας Γραφάς· εἰς τοῦτο γὰρ καὶ τὴν ἱερωσύνην ἐκληρώσατο».** Καὶ προφανῶς ἡ Ζ΄ Οἰκουμ. Σύνοδος διερμηνεύει ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ καθόλου πνεῦμα τῆς τε ἁγ. Γραφῆς καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὅσον ἀφορᾷ τὸ καθῆκον τῆς θρησκευτικῆς τῶν παίδων μορφώσεως καὶ τῆς ἐν αὐτῷ συμμετοχῆς τοῦ ἱεροῦ κλήρου. Διότι, ἵνα παραλείψωμεν τὰς γνωστὰς αὐστηρὰς διατάξεις τῆς Π. Διαθήκης ὡς πρὸς τὴν θρησκευτικὴν τῶν παίδων ἀγωγὴν (ἴδε, Δευτερον. 31,12—13 κλπ.), γνωστόν, ὅτι ὁ θεῖος τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας θεμελιωτὴς ἰδιαιτέραν μέριμναν καὶ συμπάθειαν ἐπιδείκνυται ἐν τοῖς ἱεροῖς Εὐαγγελίοις πρὸς τοσοῦτον ἀσθενῆ καὶ πολλῆς ἐπιμελείας δεόμενα ὄντα, οἷα τὰ παιδία καθόλου, προσευχόμενος ἑκάστοτε καὶ ἐπιτιθεὶς τὰς ἀχράντους χεῖρας ἐπ' αὐτῶν, πρὸς δὲ καὶ διδοὺς ἰδιαιτέρας περὶ αὐτῶν συστάσεις τοῖς μαθηταῖς. «Ὃς ἐὰν δέξηται, λέγει, παιδίον τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων, τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης . . . Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσατε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων . . . . . Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων (Ματθ. 18, 5—14. 19, 13—15. Πρβλ. Ἐφεσ. 6, 4. καὶ 2 Τιμ. 3, 15).

Γνωστὸν δ' ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς ἡμετέρας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὁποίαν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐξήσκησεν αὕτη ἐπὶ τῆς καθόλου μορφώσεως τῆς νεολαίας παρ' ἡμῖν, καὶ δὴ ἐν ἀφεγγεστέροις χρόνοις, καθ' οὓς ὡς τὰ πολλὰ οἱ ἱεροὶ ναοὶ ἐχρησίμευον καὶ ὡς διδασκαλεῖα τῶν παίδων, διδασκομένων παρὰ τοῦ ἡμετέρου κλήρου, ὅστις, σημειωτέον καὶ νῦν ἔτι ἔν τισιν ἐπαρχίαις εἴθισται νὰ προσφωνῆται παρὰ τοῦ λαοῦ διὰ τῆς προσηγορίας τοῦ «διδασκάλου». Ἀλλὰ καὶ σήμερον, ὅτε οἱ ὅροι τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως κατὰ πολὺ εὐτυχῶς ἐβελτιώθησαν, εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς ἱερὸν κλῆρον, ἀνώτερον καὶ κατώτερον, καὶ πάλιν ἐπιβάλλεται ὅπως μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐν τοῖς σχολείοις σπουδαζούσης νεολαίας διττῶς, ἤτοι ἔνθεν μὲν ἐμμέσως διὰ τῆς ἐνδελεχοῦς καὶ πλήρους πατρικῆς στοργῆς ἐπὶ τῶν σχολῶν ἐποπτείας, ἔνθεν δὲ ἀμέσως διὰ τῆς ἐν αὐτοῖς προσηκούσης διδασκαλίας καὶ ἀναπτύξεως τῶν ζωοπαρόχων ἀρχῶν τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως. Ἰδίᾳ δ', ὡς ἐκ τῆς ἐπικινδύνου παρ' ἡμῖν τῆς σήμερον ἐπιρροῆς τῶν ποικιλοχρόων θρησκευτικῶν προπαγανδῶν, εἰς τὸν ἡμέτερον κλῆρον ἐπιβάλλεται τὸ ὑψηλὸν καθῆκον τῆς ἀγρύπνου ἐποπτείας ἐπὶ τῆς σπουδαζούσης νεότητος, ἥτις φύσει παρίστησιν ἔδαφος μᾶλλον εὐάλωτον σχετικῶς διὰ τὰ διάφορα τῶν προπαγανδῶν ὄργανα, ὡς καὶ αὐτὰ ταῦτα τὰ προπαγανδικὰ ὄργανα οὐχὶ ἅπαξ ἐν ἐπισήμοις αὐτῶν ἐκθέσεσι διεκήρυξαν καὶ διακηρύττουσι, καθὼς ἐσμεν εἰς θέσιν νὰ γινώσκωμεν. Ἡ παρ' ἡμῖν προπαγάνδα, γινώσκουσα καλῶς, οἵαν σημασίαν ἐνέχει ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν εὐρυτέρα ἐπέκτασις αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς νέας γενεᾶς, ἐνταῦθα μάλιστα ἐντείνει τὰς ἐνεργείας αὐτῆς. Κατὰ συνέπειαν, ὁ ἡμέτερος κλῆρος ὡς ἀπὸ καθαρῶς θετικῆς, οὕτω καὶ ἡ ἀπὸ τῆς ἀρνητικῆς ταύτης ἐπόψεως παρίσταται ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν φύλαξ καὶ χειραγωγὸς τῆς σπουδαζούσης νεότητος, ὅσῳ δὲ βαθυτέραν συναίσθησιν ἔχει τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ τούτου, τοσούτῳ μείζων ἔσται καὶ ἡ ἐντεῦθεν προκύπτουσα ὠφέλεια.

НБ ОНУ імені І.І. Мечникова

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Εὐχαρίστως πάνυ δημοσιεύομεν τὰς κάτωθι στατιστικὰς σημειώσεις περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς καταστάσεως ὁμογενῶν τινων κοινοτήτων τοῦ Πόντου, παρεχομένας παρ' ἀνδρὸς φιλογενεστάτου, φρονοῦντες, ὅτι παρόμοιαι στατιστικαὶ πληροφορίαι, συμβαλλόμεναι τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀκριβεστέραν γνῶσιν τῆς πνευματικῆς τῶν ἐπαρχιῶν καταστάσεως, εὐχῆς ἔργον ν' ἀποστέλλωνται ἑκάστοτε πρὸς δημοσίευσιν καὶ ἐξ ἄλλων ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἀφοῦ ἡ γνῶσις τῆς καθόλου πνευματικῆς καταστάσεως αὐτῶν τοσοῦτον θερμῶς ἐνδιαφέρει τὸ ἡμέτερον ἐνταῦθα πνευματικὸν κέντρον, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Ἡ ἐκπαίδευσις ἐν Τραπεζοῦντι, ἐν Κερασοῦντι, ἐν Κοτυώροις, ἐν Ἀμισῷ καὶ ἐν Πάφρᾳ ἔχει καλῶς καὶ βαίνει βελτιουμένη.

Τραπεζοῦς. Ἐπὶ πληθυσμοῦ ἑλληνικοῦ 12,000 ψυχῶν (ἐν συνόλῳ κάτοικοι 50—52,000) ὑπάρχουσι μαθηταί: ἄρρενες ἐν ἅπασι τοῖς σχολείοις, σὺν τῷ λαμπρῷ φροντιστηρίῳ, 920· μαθήτριαι δὲ 350· διδάσκαλοι 10· διδασκάλισσαι 10.

Κερασοῦς. Κάτοικοι ἐν ὅλῳ 20—22,000. Τούτων Ἕλληνες 11—12,000 (Ὀθωμανοὶ 8000, Ἀρμένιοι 1500). Καζὰς Κερασοῦντος κάτοικοι 90,000, ὧν Ἕλληνες 28,000 ἐν συνόλῳ. Σχολεῖα:

1) Νηπιαγωγεῖα ἀρρένων δύο. Παῖδες		230
2) Δημοτικὴ Σχολὴ τετράτακτος	μαθηταί	570
3) Σχολαρχεῖον τρίτακτον	μαθηταί	570
4) Γυμνασιακαὶ τάξεις δύο	»	30
5) Παρθεναγωγεῖον, ἀπὸ νηπιαγωγείου μέχρι α' ἑλληνικοῦ	»	220
Περὶ [illegible] ἐσωτερικοῦ ἀγνοῶ.		1050

Κοτύωρα. Κάτοικοι ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι 800· τουρκικαὶ 200, ἀρμενικαὶ 250. Σχολεῖα, Ἀστικὴ Σχολὴ πλήρης μετὰ α' τάξεως γυμνασίου. Μαθηταὶ (σὺν τοῖς τοῦ συμπεριλαμβανομένου Νηπιαγωγείου) 450. Διδάσκαλοι 11. Παρθεναγωγεῖον μετὰ τριῶν διδασκαλισσῶν· μαθήτριαι 150· φιλομάθεια καὶ εὐφυΐα. Θαύματα ποιοῦσι τὰ νηπιαγωγεῖα εἰς τὴν διάδοσιν τῆς **ἑλληνικῆς** γλώσσης. Ἀπορία χρηματική, ἕνεκα δαπανῶν πρὸς συντέλεσιν τοῦ νέου ναοῦ ἡ «Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ». Ἀνάγκη 100—150 λιρῶν. **Προτεστάνται.** Ἐνταῦθα ἐποίησέ τινας προσόδους ὁ προσηλυτισμός. Ἔχουσι σχολεῖον καὶ ναόν, παρὰ τὸν ἡμέτερον ναὸν ἅγιον Γεώργιον. Προσεχώρησαν αὐτοῖς 70 οἰκογένειαι **Γραικῶν** καὶ 50 Ἀρμενίων. Δαπανῶσι πρὸς συντήρησιν 250 λ. Τ. ἐτησίως. Εὐτυχῶς ἀνεκόπη, ὡς φαίνεται, τὸ κακόν. Ἐν τῷ μέλλοντι οὐδεὶς φόβος πλέον, κατὰ τὸν σεβ. Νεοκαισαρείας κ. Ἀλέξανδρον. Ἀλλ' ἡ Μεγάλη Σχολὴ Μερζεφὰν λειτουργεῖ δραστηρίως. Δραστηριώτερον δ' ἐργάζεται τὸ κέντρον ἐν Σμύρνῃ. Ἡ Σχολὴ ἐκείνη τῶν Μερζεφὰν ἔχει 250 μαθητάς, ὧν 50—60 Ἕλληνες.

Ἀμισός. Α' Ἄνω Ἀμισὸς (Καθήκιοϊ). Κάτοικοι 2000, ἁπάξαπαντες Ἕλληνες. Σχολεῖα· 1) Ἀρρεναγωγεῖον ἑπτάτακτον μετὰ τεσσάρων **μόνον** διδασκάλων καὶ 200 μαθητῶν. Παρθεναγωγεῖον μετὰ δύο διδασκαλισσῶν καὶ 90 μαθητριῶν. Στενοχωρία χρηματικὴ μετὰ τὴν πυρκαϊὰν τοῦ 1900.

Β'. Κάτω Ἀμισὸς (Σαμψοῦς). Κάτοικοι 20—22.000, ὧν Ἕλληνες 8000, Τοῦρκοι 10000, Ἀρμένοι 2000. Σχολεῖα: **Νηπιαγωγεῖον** μετὰ 400 παιδίων. **Δημοτικὴ Σχολὴ** (ἑπτάτακτος, μέχρι τέλους Σχολαρχείου) μαθηταὶ 380. **Ἡμιγυμνάσιον** (μετὰ τριῶν τάξεων) μαθηταὶ 62. **Παρθεναγωγεῖον** ἑπτάτακτον, μαθήτριαι 300. Προϋπολογισμὸς Σχολῆς 1300 λ. Τ.

Πάφρα. Κάτοικοι πόλεως καὶ περιφερείας ὁμοῦ 76,000. Ἕλληνες 25,000, κατοικοῦντες ἐν **ἰδιαιτέροις** χωρίοις ἀποκλειστικῶς. Ἕκαστον χωρίον ἑλληνικὸν ἔχει ἀπαραιτήτως ναόν, ἱερέα καὶ σχολεῖον, ἔστω καὶ στοιχειῶδες. **Ἅπαντες** οἱ Ἕλληνες **τουρκόφωνοι. Πάφρα** πόλις.—Κάτοικοι 12—13000, ὧν 6—7000 Τοῦρκοι, 4000 Ἕλληνες, 1500—2000 Ἀρμένιοι. Σχολεῖα: **Νηπιαγωγεῖον** μετὰ 100—150 παιδίων. **Παρθεναγωγεῖον** πεντάτακτον, μαθήτριαι 80. Ἀστικὴ Σχολὴ ἑπτάτακτος μετὰ 150 μαθητῶν μόνον, ἐνίοτε δὲ καὶ 200. Ἐπιδιδόμενοι ἐνωρὶς εἰς τὴν ἐργασίαν, ἀποσύρονται ἐκ τῶν σχολείων περὶ τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας.

Τρεῖς Ἐξαρχίαι τῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν Παναγίας (Σουμελᾶ), Ἁγίου Γεωργίου (Περιστερεώτα), Ἁγίου Ἰωάννου (Βαζελῶνος). Ἐπεσκέφθην τὰς δύο πρώτας. Ἔχουσι καλῶς καθόλου. Ἐν τῇ πρώτῃ πλήρης ὁμόνοια, χάρις εἰς τὸ συνετὸν μέτρον τῶν Πατριαρχείων: τοῦ διορισμοῦ εἰς ἡγούμενον (μετὰ τὴν εἰς ἀρχιμανδρίτην χειροτονίαν ἐξ ὀρρικίου) τοῦ κ. Ἰγνατίου Σπινθηροπούλου (συγγενοῦς τοῦ πρώην προηγουμένου Χατζῆ Παρθενίου Σπινθηροπούλου, ὅστις εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ ἡ κίνησις τῆς Μονῆς).

Καὶ ἐν Ἁγίῳ Γεωργίῳ ἐπικρατεῖ τάξις καὶ ὁμόνοια· ὑπάρχει ὅμως φόβος ὅτι αὕτη διαταραχθήσεται κατὰ τὴν **ἐπικειμένην** ἐκλογὴν ἡγουμένου, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχοντος, ἀξιολόγου μὲν τἆλλα, πλὴν ἀποπληκτικοῦ ἀπὸ τεσσάρων ἤδη ἐτῶν, κ. Ἱερεμίου Δοξοπούλου. Εὐχῆς ἔργον ἂν ἦν, εἰ **διωρίζετο** ὁ ἡγούμενος **ἐκ τῶν Πατριαρχείων,** λαμβανόμενος μεταξὺ τῶν δύο ἱκανωτέρων, τῶν καὶ ἀξιούντων ταῦτα.

Ἐν Ἁγίῳ Ἰωάννῃ οὐδὲν εἶδον καὶ οὐδὲν οἶδα. **Γενικῶς** ὅμως, διὰ τὰς **τρεῖς** Μονάς, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ γένηται τοῖς ἐν αὐταῖς παρακέλευσις πρὸς μείζονα ἐπιμέλειαν τῆς παιδείας κατὰ τὴν περιφέρειαν ἑκάστης. Λειτουργεῖ μὲν αὕτη καὶ νῦν καλῶς, ὑπαρχόντων σχολείων καὶ διδασκάλων ἐν **ἅπασι** τοῖς χωρίοις τῆς περιφερείας ἑκάστης, ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνταθῇ ἡ προσπάθεια αὐτῶν καὶ ἡ ἐκ τῶν Πατριαρχείων ἐπιτήρησις. Καὶ δή: **πρῶτον** μὲν νὰ ζητηθῇ ἐπειγόντως ἡ ὑποβολὴ δελτίων, περιλαμβανόντων τοὺς κατοίκους (κατὰ χωρίον) **ὀνομαστὶ** ἕκαστον οἰκογενειάρχην, ἢ **στέφανον,** ὡς λέγουσιν ἐκεῖ, τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν καὶ τὸ φῦλον. Πρὸς δὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν **ὀνομαστὶ,** τὸν διδάσκαλον, τὸν μισθὸν αὐτοῦ καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ σχολείου. Λέγω δὲ καὶ ἐπαναλαμβάνω «ὀνομαστὶ», διότι παρετήρησα ὅτι ἐπικρατεῖ ἡ τάσις νὰ **μεγεθύνωσι** τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ἱερὰς μονὰς ἐκείνας ὀρθοδόξων καὶ νὰ αὐξάνωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν.

Δεύτερον δὲ πρέπει νὰ ἐπανέλθωσιν αἱ μοναὶ αὗται εἰς τὸν προορισμόν, ὃν εἶχον καὶ ἐξεπλήρωσαν, ὄντως, ἄριστα κατὰ τοὺς μελανωτέρους χρόνους τοῦ παρελθόντος, ἤτοι νὰ ἐξακολουθήσωσιν οὖσαι ἑστίαι καὶ φάροι τοῦ ἐθνικοῦ βίου κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη, ν'ἀρθῇ δὲ ἡ ὑπεισδύουσα ἰδέα, ὅτι παρῆλθεν ὁ χρόνος, καθ' ὃν εἶχον προορισμὸν πρὸς ἐκτέλεσιν, καὶ ὅτι νῦν μετεβλήθησαν αἱ περιστάσεις καὶ ἡ ἐκ τῶν μονῶν ἐθνικὴ ἐργασία εἶναι ὀλιγώτερον ἀναγκαία. Ἀκριβῶς νῦν δὲν πρέπει ν' ἀφῶμεν τὰς περιστάσεις νὰ μεταβληθῶσιν ἐπὶ τὰ χείρω, διότι **ἐκεῖ ἀκριβῶς** διεξάγεται ἀγὼν μέγας ἐπικρατήσεως. Τίς οἶδε τί ἐπιφυλάσσει τὸ προσεχὲς ἢ τὸ ἀπώτερον μέλλον! Ἀλλὰ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐνισχυθῶμεν ὁ καὶ νὰ εὑρεθῶμεν ἀκμαῖοι κατὰ πάσης ἀντιξόου προσπαθείας ἢ ἐνεργείας!

Ἐν Ἀργυροπόλει (Gümüschané), ὡς ἔμαθον μακρόθεν, ὑπάρχει Παρθεναγωγεῖον πεντάτακτον, ὃ ἐκλήθη νὰ διευθύνῃ ἀπὸ τοῦ νῦν ἡ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως δεσποινὶς Σαπφὼ Κατρανίδου. Μαθήτριαι 90.

Ἐν Ἐρζερούμῳ ὑπάρχει ἀρρεναγωγεῖον ὃ ἐκλήθη νὰ διευθύνῃ ὁ ἐκ Τυρολόης δόκιμος διδάσκαλος κ. Κ. Βασιλειάδης. Ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι ἐκεῖ 100 ἢ 120.

Τὰς ἀνωτέρω πληροφορίας μου δύναμαι νὰ θεωρῶ ἀκριβεῖς, ἢ κατὰ μεγίστην προσέγγισιν ἀκριβεῖς, διότι ἤντλησα αὐτὰς μετὰ προσοχῆς. Κατὰ ταύτας δὲ τὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐκπαιδεύσεως ἔχουσι καλῶς ἐν τοῖς παραλίοις ἐκείνοις τοῦ Πόντου καὶ μέχρις ἀκτινός τινος ἀπὸ τούτων, ἐν οἷς σημείοις ἔθιξα ἀνωτέρω. Τί ὅμως γίνεται περαιτέρω ἀγνοῶ. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐκεῖ γίνεται ὀλιγωτέρα ἐργασία, τὸ μὲν διὰ τὴν ἀραιότητα τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τὸ ἀσυμπαγὲς αὐτοῦ, τὸ δὲ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν δυναμένων ἐνεργεῖν, ὡς ἀκούω.

Τὸ εὐχάριστον τοῦτο μόνον δύναμαι νὰ βεβαιώσω, ὅτι **ἀπανταχοῦ** παρατηρεῖται τάσις πρὸς πρόοδον ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ καὶ ἐν τοῖς γράμμασιν. Οἱαδήποτε δὲ, καὶ μικρὰ ἔστω, ἐνέργεια δύναται νὰ παραγάγῃ ἄριστα ἀποτελέσματα.

Ἐκ τοῦ Πόντου τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1901.

εἷς διαβάτης.

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΑ

Ἡ Σερβικὴ ὀρθόδοξος Μητρόπολις Ἐρσεκίου κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1900 (μετὰ παραρτήματος), ἐκδιδόντος τοῦ μητροπολίτου Σεραφεὶμ Πέροβιτς, ὑπὸ Ἰωάννου Μοιτσοβιτς, συμβούλου τοῦ μητροπολίτου, ἐν Μοστὰρ, 1901. Σελ. 226, ἐκτὸς τῶν στατιστικῶν πινάκων, (σερβιστί).

Τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην βιβλίον, ἐκδοθέν, ὡς δεικνύει καὶ ἡ ἐπιγραφή, προνοίᾳ τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Ἐρσεκίου κ. Σεραφείμ, εἶνε εἶδος ἡμερολογίου, θέμα ἔχοντος τὴν περιγραφὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοργανώσεως καὶ καταστάσεως τῆς εἰρημένης Μητροπόλεως. Ὁ ὁλικὸς πληθυσμὸς τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐρσεκίου κατοίκων κατὰ τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο ἀνέρχεται εἰς 288,571, ἐξ αὐτῶν δὲ ὀρθόδοξοι εἶνε 91,509, καθολικοὶ 104,988 καὶ μωαμεθανοὶ 91,623. Διοικητικῶς ἡ μητρόπολις Ἐρσεκίου διαιρεῖται εἰς ὀκτὼ πρωτοπρεσβυτερεῖα (Μοστάρ, Στολάτς, Τρεβίνης, Βιλέτσης, Γάτσκου, Νεβεσίνης, Φώτσας καὶ Τσαϊνίτσης), ὑποδιαιρούμενα εἰς 54 ἐνορίας. Ὁ ὅλος κλῆρος τῆς ἐπαρχίας ἀποτελεῖται ἐξ 66 ἱερέων καὶ 1 διακόνου (56 ἐγγάμων καὶ 11 ἱερομονάχων), ἐξ ὧν 54 ἐφημερεύουσιν ἐν ταῖς ἐνορίαις.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΟΗΤΣΚΗ

(Νεκρολογία)

Τὰ θρησκευτικὰ φύλλα τῆς Πετρουπόλεως μετὰ θλίψεως πολλῆς ἀναγγέλλουσι τὸν θάνατον τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πετρουπόλεως Ἰωάννου Ε. Τρόησκη (ἡλικίας 68 ἐτῶν) συμβάντα τῇ 2 παρελθόντος Αὐγούστου. Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μεταστάντος καθηγητοῦ κατῆλθεν εἰς τὸν τάφον ἕξοχος τῆς ἐπιστήμης σκαπανεύς, πολυγραφώτατος συγγραφεὺς καὶ πολυχρόνιος πνευματικὸς ὁδηγὸς πολλῶν γενεῶν τῆς σπουδαζούσης ἀκαδημαϊκῆς νεολαίας. Τὰ ἐν Πετρουπόλει θρησκευτικὰ περιοδικὰ θρηνοῦντα τὴν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀοιδίμου καθηγητοῦ ἐπελθοῦσαν ἀπώλειαν ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ ρωσσικῷ κόσμῳ ἐξαίρουσι διὰ τῶν τελευταίων φύλλων αὐτῶν τὴν πνευματικὴν δρᾶσιν καὶ φιλοπονίαν τοῦ ἀνδρός. Ὁ μεταστὰς ὀρθόδοξος θεολόγος καὶ γνώστης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας διεκρίνετο διὰ

НБ ОНУ імені І.І. Мечникова

τὴν τάσιν αὐτοῦ, ὅπως παρακολουθῇ μετ' ἐνδιαφέροντος θερμοῦ τὸν βίον τῶν συγχρόνων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ μάλιστα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, ἣν καὶ περιηγήθη, ὅτε κατὰ τὸ 1886 ἐστάλη ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ρωσσικῆς Συνόδου ἐπὶ τῇ 25ετηρίδι τοῦ ἐνταῦθα Φιλολογικοῦ Συλλόγου. Παραθέτομεν ἐνταῦθα χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν βιογραφικάς τινας περὶ τοῦ μεταστάντος πληροφορίας.

Ὁ Ἰωάννης Ε. Τρόητσκη ἐγεννήθη ἐν τῷ χωρίῳ Κράσνογε τοῦ κυβερνείου τῆς Ὀλενέτσκης κατὰ τὴν βόρειον Ρωσσίαν, ἔνθα μετὰ τὴν κατ' οἶκον εὐσεβῆ ἀνατροφὴν αὐτοῦ ἔλαβε πλήρη συστηματικὴν θεολογικὴν παίδευσιν, κατ' ἀρχὰς μὲν φοιτήσας ἐν τῷ Θεολογικῷ σχολείῳ καὶ Σεμιναρίῳ τῆς γενετείρας αὐτοῦ, εἶτα δὲ ἐν τῇ Θεολογικῇ Ἀκαδημίᾳ τῆς Πετρουπόλεως, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τῷ 1859 μετὰ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τίτλου μαγίστρου τῆς Θεολογίας. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐκ τοῦ μαθητικοῦ ἑδωλίου ὁ νεαρὸς μύστης τῆς Θεολογίας προσελήφθη καθηγητὴς τοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι Σεμιναρίου. Ἀλλ' ἡ ἐνταῦθα δρᾶσίς του δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Κατὰ τὸ 1861 ὁ Ι. Τρόητσκη προσεκλήθη ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Πετρουπόλεως, ἐν ᾗ τῷ ἐνεπιστεύθη κατ' ἀρχὰς ἡ ἕδρα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὸ δὲ 1863 ἡ ἕδρα τῆς νεωτέρας γενικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καὶ κατὰ τὸ 1884 ἡ τῆς Συμβολικῆς. Συγχρόνως δὲ ἀπὸ τοῦ 1874 ἐδίδασκε καὶ ἐν τῷ ἐν Πετρουπόλει Πανεπιστημίῳ τὸ μάθημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ἐν ἀμφοτέροις τούτοις τοῖς ἀνωτάτοις ἐν Πετρουπόλει παιδευτηρίοις ὁ Ι. Τρόητσκη διὰ τῶν ἐμβριθῶν καὶ πολυειδῶν αὐτοῦ ἐπιστημονικῶν συγγραφῶν ἐτιμήθη ἐπαξίως διὰ τῆς ἀναγορεύσεως αὐτοῦ ὡς τακτικοῦ καθηγητοῦ. Περισπούδαστος θεωρεῖται εἰς τὸ εἶδός της ἡ συγγραφὴ αὐτοῦ «Ἔκθεσις πίστεως τῶν Ἀρμενικῶν Ἐκκλησιῶν, γραφεῖσα ὑπὸ τοῦ Νερσῆ καθολικοῦ ἀρμενίου κατ' ἀπαίτησιν τοῦ θεοφιλοῦς αὐτοκράτορος τῶν ἑλλήνων Ἐμμανουὴλ (Κομνηνοῦ). Ἱστορικὴ καὶ δογματικὴ μελέτη ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἑνώσεως τῆς Ἀρμενικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου» (ἐν Πετρουπόλει 1875). Πολλὰ ἔτη δ]Ι.Τρόητσκη,καὶὸ βαθὺς γνώστης τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀφιέρωσεν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐν τοῖς ἀρχειοφυλακείοις τῆς Μόσχας εὑρισκομένων ἑλληνικῶν χειρογράφων. Ἐκ τούτων τά τε ἐκδοθέντα καὶ ἐν τοῖς ἀρχειοφυλακείοις ταξινομηθέντα τῇ ἐπιστασίᾳ αὐτοῦ διεγείρουσι μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας. Ἐκ τῆς ἱστορικῆς ταύτης ὕλης ἐξεδόθη ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡ «Αὐτοβιογραφία τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου». Ἐν γένει δὲ διὰ τῶν συχνῶν ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ διατριβῶν ὁ ἀκάματος καθηγητὴς διέχεεν ἁπλετον φῶς εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν παρελθόντων αἰώνων καὶ κατεκόσμει τὰ θρησκευτικὰ περιοδικὰ *Χριστιανικὸν Ἀνάγνωσμα*, καὶ *Ἐκκλησιαστικὸν Μηνύτορα* διὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ ἐπιθεωρήσεων, οἷαι αἱ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὀρθόδοξος Ἀνατολὴ» καὶ «Ἑτερόδοξος Δύσις» κλπ. Τοῦ *Ἐκκλησιαστικοῦ Μηνύτορος* μάλιστα ὁ Ι. Τρόητσκη διετέλει καὶ τακτικὸς συντάκτης ἐπὶ δεκαετίαν (1880 90). Ἀλλὰ καὶ μεταφράσεις ἐπιστημονικῶν βιβλίων οὐκ ὀλίγας ἐξεπόνησε, ἐξ ὧν σημειοῦμεν τὰς ἑξῆς: «Χρονικὰ τοῦ Μεγάλου Λογοθέτου Γεωργίου Ἀκροπολίτου», «Διδασκαλία, καθιδρύματα καὶ τελεταὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας», Κοζήπα, ἐπισκόπου Δουργάμσκης, «Χαρακτὴρ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας» Δζέββα, ἐπισκόπου Λημερίσκης. Ἐπίσης δὲ καὶ πλεῖσται ἐναίσιμοι διατριβαὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐπεξειργάσθησαν ὑπ' αὐτῶν τῇ ἀμέσῳ χειραγωγίᾳ καὶ ποδηγεσίᾳ τοῦ Ι. Τρόητσκη, αἵτινες ἐκδοθεῖσαι σπουδαίαν παρέχουσι συμβολὴν τῇ θεολογικῇ ἐπιστήμῃ. Ἰδιαίτερον ὅμως κλέος ὁ ἀείμνηστος ἀνὴρ περιεποιήσατο ἑαυτῷ ὡς ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικός, διὸ καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ περὶ ἀρχαίων καὶ συγχρόνων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἐθεωρεῖτο ἀληθὴς αὐθεντία. Τὸν πρὸς τὰς ἱστορικὰς μελέτας ἔνθερμον ζῆλον τοῦ μεταστάντος καθηγητοῦ προσεπιμαρτυρεῖ καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ, δι' ἧς κληροδοτεῖ τῇ Θεολογικῇ Ἀκαδημίᾳ Πετρουπόλεως ἐκτὸς τῆς πλουσιωτάτης βιβλιοθήκης ἠὐτοῦ, οὔσης ἀξίας ἄνω τῶν 10,000 ρουβλίων καὶ 2,000 ρούβλια, ὧν οἱ τόκοι διατίθενται πρὸς βράβευσιν τῆς καλλιτέρας κατ' ἔτος ἐναισίμου διατριβῆς τῶν φοιτητῶν τῆς αὐτῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας ἐπὶ θέματος ἱστορικοῦ μετὰ τὴν ὀγδόην οἰκουμενικὴν Σύνοδον.

Ἡ κηδεία τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννη Τρόησκη ἐγένετο μετὰ σπανίας μεγαλοπρεπείας καὶ ἐν μέσῳ ἀπειροπληθοῦς συρροῆς ἐπιστημονικοῦ κόσμου ἐν τῇ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τῆς Πετρουπόλεως προεξάρχοντος τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Πετρουπόλεως κ. Ἀντωνίου. Συμμετέσχον δ' αὐτῆς καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι, ἐν οἷς καὶ ὁ πρύτανις τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Πετρουπόλεως ἐπίσκοπος Σέργιος, ὡς καὶ ὁ πρωτοπρεσβύτερος καὶ πνευματικὸς τῶν ΑΑ. Αὐτοκρατορικῶν Μεγαλειοτήτων κ. Ι. Γιάνισεφ καὶ πλεῖστοι τῆς πρωτευούσης διαπρεπεῖς κληρικοὶ καθὼς καὶ ἅπας ὁ κλῆρος τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Πετρουπόλεως. Τὴν ἐκφορὰν παρηκολούθησεν ὁ βοηθὸς τοῦ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ρωσσίας αὐτοκρατορικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Β. Δ. Σάβλερ καὶ πλεῖστοι καθηγηταί, φίλοι καὶ συγγενεῖς τοῦ μεταστάντος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

— *Συνεδρία Δύο Σωμάτων.* — Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ, τὰ Δύο Διοικητικὰ τῆς Ἐκκλησίας Σώματα συνῆλθον εἰς κοινὴν συνεδρίαν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμεν. Πατριάρχου Ἰωακείμ, ἀπόντων τῶν ἐκ τῶν ἀξιοτίμων συμβούλων Ἐμμανουὴλ Ῥακτιβάν, Ἰωάννου Μαμοπούλου καὶ Ἱπποκράτους Ζαγανζάρη. Ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ, ἐνεκρίθη α] ὅπως ἰδιαιτέρα ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐκ τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Ἰωαννίνων Γρηγορίου καὶ Κορυτσᾶς Γερβασίου τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ.Ε.Μ. Συμβουλίου κ Ἰ. Μαμοπούλου καὶ τῶν νομομαθῶν Χρυσάνθου Θωμαΐδου καὶ Μιλτ. Καραβοκυροῦ, συντάξῃ σχέδιον διαθήκης, οὗ ἀντίτυπον διαβιβασθήσεται πρὸς πάντας τοὺς μητροπολίτας καὶ ἐπισκόπους, πρὸς οὓς δὲ καὶ σχετικὰς περὶ διαθηκῶν ὁδηγίας. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ τύπου τούτου θέλουσι τοὐντεῦθεν συντάττεσθαι αἱ διαθῆκαι τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὁμογενῶν, ἵνα μή, ὡς μέχρι τοῦδε, παρατύπως συνταττόμεναι παρέχωσιν ἀφορμὰς πρὸς ἀκύρωσιν ἐπὶ ζημίᾳ τῶν κληροδόχων· β] ὅπως ἱδρυθῇ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐκκλησιαστικὸν ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, ἐν ᾧ θέλουσι φυλάττεσθαι περισυλλεγόμενα τὰ τῇδε κακεῖσε νῦν εὑρισκόμενα ἀρχαῖα ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια, ἐπιμελητὴς δὲ τοῦ Μουσείου τούτου διωρίσθη ὁ ἀρχισυντάκτης τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἱεροδ. Ἀθ. Πιπέρας γ] ὅπως τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ἐπέλθῃ ἀρωγὸν τῷ ἄρχοντι μεγάλῳ Χαρτοφύλακι τῆς Μ. Ἐκκλησίας Μανουὴλ Γεδεὼν δε' ἑκατονταλίρου ἐπιδόματος χάριν τῶν εἰς δευτέραν ἤδη ἔκδοσιν ἐκδιδομένων «Πατριαρχικῶν Πι-

νάκων» αὐτοῦ. Πρὸς τούτοις δὲ ὁ κ. Μ. Γεδεὼν διωρίσθη χρονογράφος τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀνατεθείσης αὐτῷ τῆς συντάξεως γενικῆς ἱστορίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ ἀνακοινουμένου αὐτῷ διὰ πατριαρχικοῦ Πιττακίου τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς τῆς φιλολογικῆς αὐτοῦ τριακονταετηρίδος.

Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν προσκληθεὶς ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τῶν δύο Σωμάτων ὁ πρό τινος ἐκ Σμύρνης εἰς βασιλεύουσαν ἀφικόμενος, ἄλλοτε δ' ἐκ τῶν φερεπόνων καὶ εὐπαιδεύτων γραμματέων τοῦ Α' Πατριαρχικοῦ Γραφείου καὶ τέως γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐφέσου, ἐλλόγιμος κ. Μάρκος Βασιλείου, καὶ ἀνεκοινώθη αὐτῷ ὅτι τὰ Δύο Σώματα ἐπανορθοῦντα ἀδίκημα προσγενόμενον αὐτῷ πρὸ δεκαεπταετίας διὰ τῆς παύσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς θέσεως γραμματέως τοῦ Α' Πατριαρχικοῦ Γραφείου, ἀναδιορίζουσιν αὐτὸν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει.

Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ διωρίσθησαν ἔφοροι μὲν τοῦ ἐν Νεοχωρίῳ τοῦ Βοσπόρου Ζωγραφείου Παρθεναγωγείου οἱ ἐρίτιμοι Εὐστάθιος Εὐγενίδης, Γρηγόριος βέης Ἰωαννίδης, Σέργιος Πασπαλλῆς, Ἰωάννης Δρακούλης ἰατρὸς καὶ Ἱπποκράτης Ταυλάριος, κοσμήτριαι δὲ αἱ ἀξιότιμοι δέσποιναι Μαριέττα Ε. Εὐγενίδου, Βικτωρία Ι. Δρακούλη καὶ Εὐφροσύνη Σταύρου.

Πρὸς τούτοις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰσηγησαμένης ὅτι ἕνεκα ἐπισωρεύσεως ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ὑποθέσεων διοικητικῆς φύσεως ἥττονος ἐνδιαφέροντος καὶ δὴ ἐνοριακῶν, ἀπασχολούμενον τοῦτο περὶ αὐτὰς κατατρίβει πολλὰς αὐτοῦ συνεδρίας, οὕτω δὲ, μὴ ὑπολειπομένου τοῦ προσήκοντος χρόνου, ἀναγκάζεται βραδύτερον τοῦ δέοντος νὰ ἐπιλαμβάνηται τῶν μείζονος ἐνδιαφέροντος καὶ σοβαρωτέρων ὑποθέσεων τοῦθ' ὅπερ ζημιοῖ τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἐζητήσατο ὅπως τοὐντεῦθεν ἡ ἐπίλυσις τῶν πρώτων ᾖ ἀνατεθειμένη τῇ Α. Θ. Παναγιότητι. Τὰ δύο Σώματα οὐ μόνον προθύμως ἀπεδέξαντο τὴν πρότασιν ταύτην τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἀλλ' ἐξέφρασαν Αὐτῇ καὶ τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν ἐπὶ τῇ μετὰ ζηλωτῆς εὐθελοθυσίας ἀναλήψει νέου προσθέτου βάρους πρὸς τοῖς πολυσχιδέσι καθήκουσιν Αὐτῆς.

Ὡσαύτως κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν σκέψεως γενομένης περὶ καθυστερουσῶν τινων πληρωμῶν ὑπὸ τῆς Ἐφορείας τῆς Πατριαρχ. Ἀστικῆς Σχολῆς Μαρασλῆ προερχομένων ἀπὸ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ νέου κτιρίου, ἐνεκρίθη ὅπως ἡ πρόσφατος χιλιόλιρος δωρεὰ τοῦ ἀειμνήστου μεγάλου εὐεργέτου Παύλου Στεφάνοβικ πρὸς τὴν Σχολὴν κατατεθῇ εἰς Τράπεζαν καὶ ἡ Σχολὴ νέμηται μόνον τοὺς ἐτησίους τόκους, καταβληθῇ δὲ τῇ Ἐφορείᾳ τοῦ ἱδρύματος ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου δάνειον 500 λιρῶν πρὸς ἀπότισιν τῶν εἰρημένων ὀφειλῶν.

Τὰ δύο Σώματα ἀντήλλαξαν ὁμοίως σκέψεις καὶ γνώμας περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ τόπου τοῦ διὰ τοῦ γενναίου κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου μεγάλου εὐεργέτου Ἀνδρέου Συγγροῦ ἀναγερθησομένου Ὀρφανοτροφείου καὶ τοῦ διὰ τῆς γεννναιόφρονος δωρεᾶς τῆς φιλογενεστάτης χήρας Ἑλένης Ν. Ζαρίφη Νοσοκομείου. Περὶ ἀμφοτέρων δὲ τῶν εὐαγῶν ἱδρυμάτων ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνεκοίνωσε τοῖς μέλεσιν ὅτι λίαν προσεχῶς θέλουσιν αἰσίως διευθετηθῇ καὶ διακανονισθῇ, γενομένων ἤδη τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένων διαβημάτων.

—*Θεολογικὴ Σχολὴ Χάλκης.*—Προχθὲς ἐγένοντο αἱ ἐνάρξεις τῶν μαθημάτων τῆς ἐν Χάλκῃ ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς. Τὸν νενομισμένον ἁγιασμὸν ἐτέλεσεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης μεταβᾶσα ἐπὶ ἀτμακάτου εἰς Χάλκην ἐν συνοδείᾳ τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς καὶ τῶν Σεβ. Προύσης Ναθαναὴλ καὶ Ἀγκύρας Νικολάου.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἡ Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο ἐν Χάλκῃ τοὺς αὐτόθι ἐφησυχάζοντας πατριάρχας πρ. Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντῖνον καὶ πρ. Ἱεροσολύμων Νικόδημον. Εἶτα δὲ μεταβᾶσα εἰς Πρίγκηπον ἐπεσκέψατο καὶ τὴν εὐγενεστάτην χήραν Ἑλένην Ν. Ζαρίφη ὅπως συνεννοηθῇ περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ διὰ τῆς μεγαλόφρονος αὐτῆς δωρεᾶς ἀνεγερθησομένου νοσοκομείου. Τῇ ἑσπέρᾳ ἡ Α. Θ. Π. μετὰ τῆς συνοδείας αὐτῆς ἐπανέκαμψεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

—*Μητροπολίτης Ἡρακλείας.*—Ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Ἡρακλείας Ἱερώνυμος τηλεγραφικῶς ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι αἰσίως ἀφίκετο εἰς Χαριούπολιν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

—*Μητροπολίτης Βάρνης.*—Ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Βάρνης Πολύκαρπος ἀποχαιρετίσας πρόχθὲς τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τοὺς σεβασμιωτάτους συνοδικοὺς ἀπῆλθε προσωρινῶς, ἀδείᾳ ἐκκλησιαστικῇ, εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ. Ἡ Α. Σ. κατὰ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ἀπουσίαν τὴν ψῆφον αὐτοῦ ἔχει ἀνατεθειμένην τῷ ἐκ τῶν ἁγίων συνοδικῶν σεβασμιωτάτῳ ἁγίῳ Χίου Κωνσταντίνῳ.

—*Ἔξαρχία Πάτμου.*—Ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος ἅγιος Ξανθουπόλεως Ἰωάννης, ὃς ἐξαρχιακῶς μετέβη πρό τινος εἰς τὴν ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἱερὰν Μονὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐν τῇ πρὸς τὴν ἱερὰν Σύνοδον ἐξαρχικῇ αὐτοῦ ἐκθέσει ἀναφέρων ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς εἰρημένης Μονῆς πιθανῶς θὰ καταστήσωσι ἀναγκαίαν καὶ τὴν εἰς Σάμον μετάβασιν αὐτοῦ ἐζήτησατο παρὰ τῆς Ἐκκλησίας τὰ προσήκοντα συστατικὰ γράμματα πρός τε τὴν Α. Γ. τὸν ἡγεμόνα τῆς Σάμου Μιχαλάκην Γρηγοριάδην καὶ τὴν Α. Π. τὸν μητροπολίτην Σάμου Ἀθανάσιον. Ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν ἀπόλυσιν τῶν αἰτηθέντων γραμμάτων.

—*Μητροπολίτης Νευροκοπίου.*—Τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Νευροκοπίου Νικοδήμου ἀγγείλαντος διὰ γράμματος αὐτοῦ τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι ὁ ἐκ Πραβίου τῆς ἐπαρχίας Ἐλευθερουπόλεως ὁρμώμενος ἀξιότιμος κ. Χρῆστος Παπουτσόπουλος προσηνέχθη αὐθορμήτως ἵνα ἐξ ἰδίων καταβάλῃ τὴν μισθοδοσίαν διδασκάλου ἐν Νευροκοπίῳ, ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Τρίτης ἐνέκρινεν ὅπως ἐπιδαψιλευθῶσι τῷ φιλομούσῳ ἀνδρὶ αἱ εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῖς εὐσεβόφροσι καὶ φιλοπροσδοις τούτοις αἰσθήμασιν αὐτοῦ.

—*Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων.*—Μετὰ πολλῆς θλίψεως ἀναγγέλλομεν τὸν θάνατον τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Βηθλεὲμ Ἀνθίμου, Ἐπιτρόπου τοῦ Π. Τάφου ἐν Ἀθήναις, ἐπισυμβάντα ἐσχάτως ἐν τῇ νήσῳ Τήνῳ. Ὁ ἀοίδιμος ἦν εἷς τῶν διαπρεπεστέρων Ἱεραρχῶν τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας.

—*Ἐπισκέψεις.*—Τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμεν. Πατριάρχην ὁ ἐρίτιμος ὁμογενὴς τραπεζίτης Λεωνίδας Ζαρίφης, τῇ Τετάρτῃ δὲ ἡ Α. Ε. ὁ Κωστάκης ἐφένδης Καραθεοδωρῆ.

—*Ἐπισκευαὶ Πατριαρχείων.*—Χάριν τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐξακολουθουσῶν ἐπισκευῶν ἀπέστειλαν τῇ Α. Θ. Π. τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ ἡ Α. Ε. ὁ Ἀλεξ. Παντζίρης βέης, βοηθὸς διευθυντὴς τῆς ὀθωμ. Τραπέζης λίρ. ὀθωμ. 30, ἡ Α. Ε. ὁ Στέφανος βέης Μουσοῦρος καὶ Σπ. Ζαχάρωφ ἀνὰ 20 καὶ πατὴρ καὶ υἱὸς ἐκ τῆς ἐπαρχίας Σκοπίων λίρ. 10. οἱ ἀδελφοὶ Ἀποστολίδαι λίρας 10 καὶ ὁ ἐρίτιμος ὁμογενὴς τραπεζίτης Κωνσταντῖνος Ἠλιάσκος λ. Τ. 10.

Ὁ Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

НБ ОНУ ім. І.І.Мечникова

Наукова бібліотека ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА

02/09/25 902495 НБ ОНУ

1948

П.Ш. 726324